

Ο ΓΑΛΑΝΗΣ

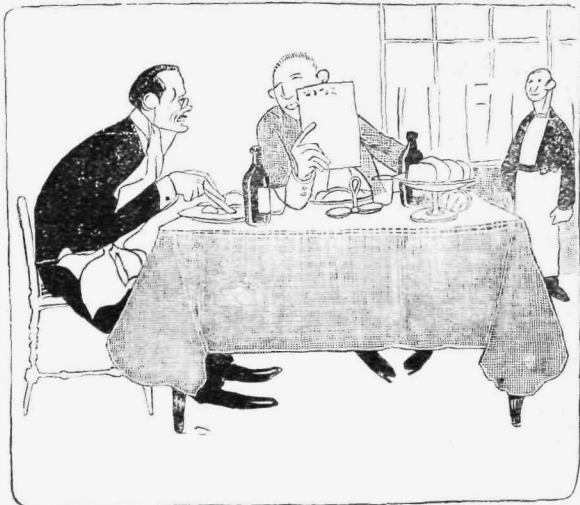
Ολοι οι Ἀθηναῖοι, οἱ ἀναστρεφόμενοι ὅπως δὴ ποτε τὸν κόσμον τῶν λογίων καὶ καλλιτεχνῶν θὰ ἐγνώρισαν τὸν λεπτοφυέστατον μείρακα, τὸν νεώτερον καὶ περιεργότερον τύπον τοῦ Ζαχαράτου, τὸν εὐφυῆ καὶ μικροσκοπικὸν καλλιτέχνην, ὅστις χωρὶς νὰ τελειώσῃ τὸ Πολυτεχνεῖον—τί καλὰ ποῦ ἔκαμε—ἔφυγε ἓνα πρῶτὸν πέρυσιν ἀκριβῶς, διὰ τὸ Παρίσι, ὅπου δὲν ἐπρόφθασε νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ προσελαμβάνετο αἰφνης συνεργάτης φύλλου μεγάλης κυκλοφορίας.

Ὅλοι ἐνθουσιάζονται τὰς γελοιογραφίας του ὅς ἐσκορποῦσε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ὅλοι διέγινον καποῖον τάλαντον τὸ ὅποιον

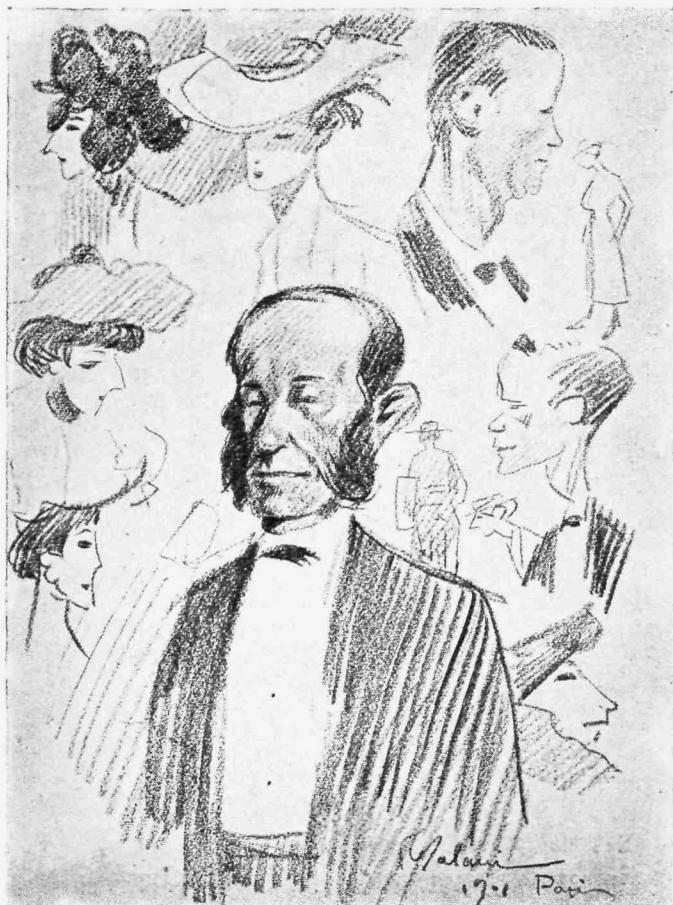
ἐξέφευγε ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ τετριμμένους τύπους, μὲ γραμμὰς ποῦ κατὰ ἔλεγαν περισσότερον ἀπ' ὅ,τι ἐπερίμενε κανεὶς, μὲ ἓνα χαρκατῆρα ὕφους, ἂν καὶ καλλιτεχνικῶς δὲν εἶχε διαμορφωθῇ ἀκόμη ὁ Γαλάνης. Καὶ εἰς τὰ ὀλίγιστα σοβαρώτερα ἔργα του ἀκόμη, εἰς τὰ τέσσαρα-πέντε διακοσμητικὰ raphaeaux του καὶ εἰς τὰς δύο-τρὶς προσωπογραφίας ἐφαίνετο νεωτεριστὴς ἐν τῇ τέχνῃ, ἂν καὶ οὐδέποτε ἐπάτησε τὸν πόδα ἐξω τῶν Ἀθηνῶν.

Τώρα, ἔγινε Παρισινός. Ἐκεῖ εἰς τὴν ἀχόρταστον αὐτὴν πόλιν, ἐνεκολπώθη τὴν τέχνην ἢ μᾶλλον ἡ τέχνη ἐνεκολπώθη αὐτόν. Καὶ ἐργάζεται μὲ θάρρος, μὲ δύναμιν, μὲ πρωτοτυπίαν καὶ πρέπει νὰ εὐχεταί τις ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον νὰ μείνῃ ἐκεῖ, ἵσως καὶ διὰ παντός, διὰ νὰ ἴδωμεν ἓνα καλλιτέχνην ἄξιον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνέματος.

Ὁ Γαλάνης εἶνε ἐκ τῶν καλλιτέρων φίλων τῆς «Πανακοθήκης». Ἀπέσπασε ἀπὸ τὸ Album του μίαν σελίδα καὶ μᾶς τὴν ἀπέστειλεν ἀντὶ ἐπιστολῆς εἶνε διάφοροι τύποι Παρισινῶν γκαρσονιῶν, ὧν ἐπῆρε τὰ σκίτσα χάριν τῆς «Πανακοθήκης». Ποία "σοβαρὰ κωμικότης πλανᾶται εἰς τὰ πρόσωπά των! Τὸ ἄλλο σχεδιογράφημα εἶνε εἰλημμένον ἀπὸ ἐν Παρισινὸν ἐστιατόριον, ἐδημοσιεύσθη δὲ πρό τινας εἰς τὸ σατυρικὸν παράρτημα τῆς «Soleil du

Dimanche». Ὁ Γαλάνης ἐφιλοτέχνησε καὶ ἐν ὠραῖον ἐξώφυλλον εἰδικῶς διὰ τὴν «Πανακοθήκη» εἰς μέγα σχῆμα, εἰκονίσας τὴν ἀρχαίαν τέχνην ἂνωθεν τῆς Ἀκροπόλεως μὲ ἡνεωγμένας θαυμασίας πτέρυγας καὶ κρατοῦσαν ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν ἄνθος, εἰς ὃ συμβολίζεται ἡ νεωτέρα τέχνη, ἡ ἀναγεννωμένη ἐκ τῆς ἀρχαίας. Ἀλλ' ὁ Γαλάνης ἐλευθεριάζει εἰς τὴν τέχνην. Τὸ γυνὸν εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τὸν ἐμπνέει. Καὶ ἡ ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ Τέχνη εἶνε γυνή, ὁλόγυμνος. Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ τοῦ ἀπο-

λύτως ωραίον, ὑπὲρ τοῦ γυμνοῦ. Ἀλλὰ γνωρίζομεν τί προλήψεις κυριαρχοῦν ἀκόμη εἰς τὴν ἀρτιπαγῇ κοινωσίᾳ μας, τί κινδύνους διατρέχει ὁ θέλων ἀποτόμως νὰ ὑψώσῃ τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας κατὰ τῶν καλῶς κειμένων κακῶν. Ἀνιβάλομεν διὰ τοῦτο τὴν δημοσίευσιν μέχρις ἐξουρέσεως ἐνὸς *modus vivendi*.

Ὁ Γαλάνης κατάγεται ἐκ... Κύμης, υἱὸς τοῦ καθηγητοῦ καὶ πρόφην γυμνασιάρχου, ἡ δὲ δημοσιευμένη εἰκὼν τοῦ εἶνε ἔργον τοῦ νεαροῦ, ἀλλὰ δοκίμου ζωγράφου κ. Ζεφ. Φρυζῆ.

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

ΙΤΑΝ Γενάρης μῆνας, καρδιὰ τοῦ χειμῶνα. Μέσα στὸ σπῆτι ζέσται, καὶ λαμπρὴ, χοντροκάθρουνη καὶ κουτσουροθερμμένη φωτιά, καὶ ἔξω φοιχτὸ σκοτάδι καὶ ἄγριο ἀνεμόβροχο, ποῦ ξεριζώνει δέντρα. Χαρὰ σ' ἐκείνον ποῦ εἶταν μέσα καὶ ἄς εἶταν καὶ γύφτος, καὶ ἄλλοίμονο σ' ἐκεῖνον, ποῦ εἶταν ἔξω, καὶ ἄς εἶταν καὶ βασιλεὺς!

Τὸ σπῆτι, ποῦ φέρομε τὴν διήγησή μας, εἶταν τὸ πρωτόσπιτο τοῦ χωριοῦ. Αὐτὸ δέχονταν τοὺς ξένους καὶ ἀγνώστους, ἐνῶ τ' ἄλλα τὰ σπῆτια δέχονταν τοὺς γνωρίμους μόνον. Ἐνας γέρος, ὁ γέρο-Δῆμος, εἶταν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σπιτιοῦ, ὁ νοικοκύρης, καὶ ἡ Γιώργαινα ἡ νύφη του, ἡ νοικοκυρά. Πέντα ἀγγόνια του, δύο ἀρσενικά καὶ τρία θηλυκά, ἀποτελοῦσαν τὴ φυτεὶά τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ γυιὸς τοῦ γέρου-Δήμου, ἄντρας τῆς χήρας καὶ πατέρας τῶν παιδιῶν, εἶχε σκοτωθῇ ἄδικα στὰ Γιάννενα ἀπὸ ἓνα τουρκικὸν ἀντίπαλον, Χαλὶτ-Γιόγκκα λεγόμενον, ἀπὸ τὸ Προγονάτι τῆς Λιαπουριάς, γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴ χρυσοκάπουλη μούλα, ποῦ τοῦ εἶχαν δώσει πενηντα λίρες καὶ δὲν τὴν εἶδνε. Ὅστερα ἀπὸ τὸ φόνον ὁ φονεὺς βγήκε κλέφτης στὰ βουνά.

Ζύγωνε ἡ ὥρα τοῦ δείπνου. Ὁ ὑπηρέτης ἐκλείπει μὲ πάταγον τὴν αὐλόθυρα, ἀπόλυσε τὰ δύο σκυλλιά ἀπὸ τῆς ἀλυσίδος, ἀνέβηκε τὴ σκάλα καὶ μπαίνοντας ξεκουκουλώθηκε καὶ εἶπε στὸ γέρο Δῆμο:

— Κάθισα ὡς αὐτὴ τὴν ὥρα στὸ μεσοχώρι καὶ δὲ φάνηκε κανένας ξένος.

— Καλὰ, παιδί μου—εἶπε ὁ γέρο-Δῆμος—ἀφοῦ δὲν γύριε κανένα, ἄς στρωθῇ τὸ τραπέζι, νὰ δειπνήσωμε, καὶ ἂν ἐρθῇ κανένας ὀργότερα, ἡ θύρα μας εἶναι γνωστὴ καὶ ἂν ὀνοίγει εὐκελῆ.

Στὸ πρόσταγμα τοῦ γέρου μπῆκε ἡ ψυχοπαίδα, κρατῶντας ἓνα μακρὸν τραπέζι καὶ τὸ ἀπόθεσε καταγῆς, βάνοντας τὸ κεφαλοτράπεζον πρὸς

τὸ μέρος, ποῦ κάθονταν ὁ γέρος. Σὲ λίγο ὅλη ἡ φαμιλλιά, παιδιὰ, μάννα καὶ πάππος, δειπνοῦσε.

Δὲν εἶχαν φτάσει ἀκόμα στὴ μέση τοῦ φαγητοῦ, ὅταν τὰ σκυλλιά τῆς αὐλῆς, ὁ Κοράκης καὶ ὁ Τραχήλης ἄρχισαν ν' ἀληχτοῦνε, καὶ σὲ λίγο ἀκούστηκε καὶ ποδοβολητὸ ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόθυρα. Τὰ σκυλλιά, ἀκολουθώντας ἀπὸ μέσα τὸ ποδοβολητὸ καὶ ἀληχτῶντας, ἔφτασαν στὴν αὐλόθυρα, ὅπου εἶχε σταθῇ ἄνθρωπος, καὶ ἐκεῖ πλέον εἶχαν γεῖναι θηρία καὶ τὰ δύο καὶ ἂν δὲν εἶταν τὰ σκινίδια τῆς θύρας, ποῦ χώριζε τὰ μέσα ἀπὸ τὰ ἔξω, θὰ τὸν κατακορυμνίαζαν.

— Ἐβγα στὴν κρεβάτα, — προστάζει ὁ γέρος τὸν ὑπηρέτη, — καὶ ἰδὲ γιὰτὶ ἀληχτοῦν τὰ σκυλλιά... Μοῦ φαίνεται, ὅτι ἄποιος ξένος εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόθυρα καὶ δὲν τολμᾷ νὰ χτυπήσῃ.

Ὁ ὑπηρέτης βγήκε ἔξω, καὶ ἀμέσως φώναξε: — Ποιὸς εἶναι;

Τὰ σκυλλιά, στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς, ἀνταρσίασθησαν περισσότερο, καὶ πῶς νὰ μπορούσαν νὰ τρυπήσουν τὴ θύρα, γιὰ νὰ δείξουν, ὅτι ἐκτελοῦν τὸ καθήκον τους, καὶ ὅτι τρῶν τὸ ψωμὶ μὲ τὸ δίκην.

— Ἄνθρωπος εἶμαι, — ἀπολογήθηκε μιὰ φωνὴ τρεμάμενη ἀπὸ τὸ κρύον, ποῦ ἔκαμε—... διαβάτης, ἄγνωστος...

— Ποῦθε εἶσαι; — ξαναρώτησε ὁ ὑπηρέτης.

— Μακρὰ, ἀπὸ πολὺ μακρὰ...

— Τοῦρκος εἶσαι ἢ Ρωμιός;

— Τοῦρκος — ἀπολογήθηκε δειλὰ, δειλὰ ὁ ξένος.

— Νὰ πάρῃ ἡ κατάρρα, — μουρμούρησε ὁ ὑπηρέτης— τέτοιον καιρὸ καὶ τέτοια ὥρα νὰ σοῦ τύχῃ καὶ ἀντίχριστος! Κάλιο νὰ εἶταν Ὁβριός.

Μπαίνοντας μέσα, εἶπε περίλυπα στὸ γεροντοκοκὴρ:

— Ἐνας ἀντίχριστος!

— Τί σημαίνει; — τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ γέρο-Δῆμος— ἄνθρωπος δὲν εἶναι; Δὲν ζητάει νὰ μπῇ στὸ σπῆτι μας ὡς Τοῦρκος ἢ Χριστιανός, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος.

— ...

— Κατὰ τί ἀμέσως; κάτω καὶ θέσε γιὰ μιὰ στιγμή τὰ σκυλλιά καὶ ἄνοιξέ του τὴ θύρα νὰ ροθῇ ἅπανον!

Ὁ ὑπηρέτης, θέλοντας καὶ μὴ, βγήκε ἔξω καὶ σὲ λίγο ὁ ξένος ἔμπαινε μέσα:

— Καλιῶρα σας! — εἶπε μπαίνοντας μέσα, ἐνῶ τὰ σκυλλιά τῆς αὐλῆς ἐπνιγαν τὴ φωνὴ του μὲ τ' ἀληχτήματά τους.

— Καλῶς ὦρισε— τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ γέρο-Δῆμος καὶ τοῦ ἄπλωσε τὸ χεῖρ γιὰ νὰ τὸν χαιρετίσῃ. — Κάθισε νὰ φάμε!

Τὰ σκυλλιά κόβοντας στὴν αὐλὴ, ἀληχτῶντας πρὸς τὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ, καὶ ὄχι πρὸς τὴν αὐλόθυρα, ὅπως πρὶν νὰ μπῇ μέσα ὁ ξένος.